

عنوان مقاله:

بررسی مفهوم فضای شهری و اهمیت شناخت آن در طراحی شهری

محل انتشار:

کنفرانس بین المللی معماری، شهرسازی، عمران، هنر و محیط زیست؛ افق های آینده، نگاه به گذشته (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

ندا محرمی - کارشناس ارشد طراحی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد زنجان

مهدی ساشورپور - دکتری شهرسازی، استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد زنجان

خلاصه مقاله:

شهر امروز حاصل یک سیر تطوری از دوران باستان، قرون وسطا، دوران نوزایی، انقلاب صنعتی است تا دوران فرا صنعت و ظهور کلان شهرها، شهرهای مجازی و جهان شهرها، متفکرین بزرگی به بیان نظریات خود در باب شهر، پرداخته اند که از میان آن ها می توان به افلاطون، ارسطو، فارابی، بیکن، فوریه، تونیس، گافمن، لینچ، لوفبور، لودرو، هاروی و... اشاره کرد. شهر مفهومی است که می توان از زوایای گوناگون همچون اقتصاد، فرهنگ، قدرت، زمان، خشونت، بیان، نشانه شناسی، فضا و... به آن نگریست. انسان شناسی شهری رویکردی جامع و کل گرا نسبت به شهر دارد که آن را در همه ی ابعادش و به صورت تفکیک شده و در ترکیبی پویا مورد مطالعه قرار می دهد. فصل مشترک فضا و شهر، وجود نوعی ابهام و پیچیدگی درون این مفاهیم است. با گسترش زندگی شهرنشینی، دریچه ای جدید به سوی جهانی نو پدیدار گشت؛ جهانی که حیات خاص خود را اقتضا می نمود، کنشگران خاصی را می طلبید، سیستم جمعی تازه ای را به دنبال داشت و نتیجتاً فضاها و خرده فضاها، اماکن و محیط های نوظهوری را ایجاد نمود. شهر، نماد قدرت و پیشرفت قلمداد شد؛ عناصر انسانی و غیرانسانی شهر امروز، همه و همه رنگ و بوی مدرنیته را به همراه داشتند. چه بسا که دیده می شود از فضای شهری تحت عنوان ظرف زندگی اجتماعی سخن می رود در صورتی که ظرف بودن فضا مورد سوال است و تعاریف جدیدی نسبت به فضا شکل گرفته است که سعی دارد انواع فضاها از جمله فضای فیزیکی، ذهنی، اجتماعی و... را در ارتباط با فضای شهری تعریف نموده و ارتباط آنها را بیان کند. در جستجوی مان به دنبال مفهومی از فضا، به این نتیجه رسیده ایم که درک فضای شهری باید ابعاد فیزیکی اجتماعی و نمادین آن را همزمان به حساب آورد. هدف از این پژوهش شناخت مفهوم فضا است؛ چراکه جستجو به دنبال معانی برای فضا، مرحله ای است ضروری که آن را طی کنیم، چون که پیش از حرکت از سوی وادی تجویزی طراحی، حیاتی است حوزه ی توصیفی و تحلیلی را بکاویم، به بیان دیگر، پیش از آنکه تلاش کنیم فضای شهری را دگرگون سازیم، باید آن را بشناسیم. این مفاهیم تحت سیطره ی سردرگمی ها و تعارض میان دیدگاه هایی اند که حکایت از این دارند که تقریباً مفهوم فضا را به هر شکل و معنایی بیان کنیم، اختلاف نظر بروز خواهد کرد. در این پژوهش به روش اسنادی و علمی- پژوهشی چارچوبی ارایه خواهیم کرد تا با این افتراق ها برخورد شود تا برخی از این شکاف ها را پرکنیم، با هدف که به سوی درکی منطقی تر و منسجم تر از فضا پیش رویم. تنها به چنین درکی ست که طراحی شهری به عنوان یک فعالیت میان رشته ای می تواند مبحثی مشترک، میان محافل مشاغل جدا از هم و حوزه ها را باز کند.

کلمات کلیدی:

طراحی شهری، فضا، مکان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/608140>

